

„Inwestycja w zaprzestanie połowów” - streszczenie raportu New Economic Foundation

Przełowienie europejskich zasobów ryb jest ogromnym problemem zarówno gospodarczym jak i ekologicznym. Jest to jednak problem, który można łatwo rozwiązać – ograniczając na pewien czas połowy niektórych gatunków ryb, umożliwimy trwałą odbudowę ich stad. Wyliczenia przedstawione w opublikowanym dziś raporcie New Economic Foundation określają krótkoterminowe koszty odbudowy zasobów rybnych i potwierdzają, że z łatwością można sobie na nie pozwolić.

Stada ryb są ważnym publicznym dobrem, któremu obecnie grożą nieodwracalne, niekorzystne zmiany. Lata nadmiernej eksploatacji sprawiły, że blisko połowa stad w północno-wschodnim Atlantyku jest przełowiona w znacznie większym stopniu niż wynosi średni światowy poziom.

Z powodu przełowienia utracone zostały dziesiątki tysięcy miejsc pracy i miliony ton żywności. Istnieje ryzyko, że straty będą jeszcze większe, jeżeli nie zostaną naprawione dotychczasowe szkody spowodowane przez przełowienie – już teraz przetrwanie sektora rybołówstwa uzależnione jest od subsydiów.

Zatrzymanie przełowienia pozwoliłoby stadom ryb na skuteczną odbudowę. Proces ten wymaga jednak poniesienia krótkoterminowych kosztów w postaci okresowej utraty przychodów z połowów i wzrostu poziomu bezrobocia. W niniejszym opracowaniu oceniamy opłacalność tych krótkoterminowych kosztów wobec potencjalnych korzyści wynikających z odnowy zasobów morskich i trwałości sektora rybołówstwa. W raporcie wykazujemy również, że koszty społeczne zmian mogą zostać ograniczone dzięki stosunkowo niewielkim inwestycjom. Nakłady powinny być poniesione na pokrycie kosztów rekompensat dla rybaków z tytułu utraconych przychodów, dzięki czemu znacznie ograniczony będzie wzrost bezrobocia i jego skutki. **Podsumowując, odbudowa zasobów ryb oferuje ogromny ekonomiczny zysk netto dla obywateli Unii Europejskiej.**

Autorzy raportu proponują, by koszty wynikłe z tymczasowego zaprzestania połowów pochodziły z prywatnych funduszy. Środki publiczne powinny zaś zostać przeznaczone na stworzenie korzystnego kontekstu, sprzyjającego takiej inwestycji. Wymagałoby to wyeliminowania subsydiów przyczyniających się do przełowienia i skierowania ich na przywrócenie i utrzymanie zasobów ryb na optymalnym poziomie.

Dotychczasowa dyskusja na temat polityki rybołówstwa nadmiernie koncentruje się na krótkoterminowych kosztach związanych z przechodzeniem ku zdrowym zasobom ryb, zamiast skupić się na prawidłowym wykazaniu korzyści, zarówno dla sektora rybołówstwa, jak i dla ogółu społeczeństwa. Nasze badania wykazują, że korzyści, wyrażone w kategoriach wartości bieżącej netto, zdecydowanie przeważają koszty chwilowego wstrzymania działalności połowowej.

W wyliczeniach wzięte zostały pod uwagę 54 główne stada ryb w całym północno-wschodnim Atlantyku, z ogółu ponad 150 stad w wodach europejskich. 49 z badanych stad jest przełowione. Koszty wyliczono w relacji do korzyści dla projektu, polegającego na całkowitym wstrzymaniu połowów aż do osiągnięcia pełnej odnowy tych 49 stad, przy założeniu wypłaty rekompensat.

Stwierdzamy, że:

- ▶ **Odbudowa stad przyniosłaby do 16,85 mld. euro przychodów.** Jest to 2,7 razy więcej niż obecna (2010 r.) wartość wyładunków.
- ▶ **Wartość niezbędnych inwestycji wynosi 12 mld. euro w całym okresie przejściowym (9,4 lat) – 10,56 mld euro w kategoriach wartości bieżącej netto**

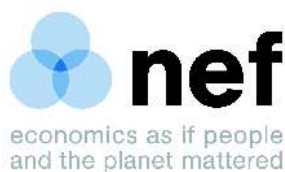
- ▶ **Wartość bieżąca netto (NPV)¹ takiej inwestycji jest dodatnia również w samym okresie przejściowym i wynosi 5,104 mld. euro** – liczona jako dodatkowe korzyści, ponad wartością obecnych połowów, po odjęciu wartości inwestycji. W ponad 40-letnim okresie (2013-2052), NPV wynosi 138,56 mld euro, przy założeniu, że połowy po zakończeniu procesu zmian dadzą dwukrotnie wyższą wartość niż bez realizacji inwestycji (299 mld euro wobec 150 mld euro).
- ▶ **Zwrot z inwestycji wyniesie 148 procent w całym okresie przejściowym** – liczony jako wartość dodatkowa podzielona przez wartość inwestycji. Z każdego zainwestowanego euro zwrócone zostanie 1,48 euro już w pierwszym dziesięcioleciu. W ciągu pierwszych 40 lat (2013-2052), z każdego zainwestowanego euro zwrócone zostanie 14 euro. Zakładając, że wszystkie stada zostaną odbudowane do ich potencjału (MSY) do połowy roku 2022-w tym większość już w ciągu 5 lat korzyści będą nieustannie generowane, tak długo, jak długo połowy nie przekroczą MSY.

Powyższe wyliczenia zakładają, że cała obecnie istniejąca flota eksploatująca omawiane zasoby ryb otrzymywać będzie odpowiednie rekompensaty w całym okresie przejściowym. Nie oznacza to jednak, że obecna wielkość floty jest optymalna. Według niektórych opinii, przy obecnych zasobach ryb, flota co najmniej dwukrotnie przekracza właściwą wielkość (poziom zrównoważony). Aby jednak oddzielić debatę na temat idealnej wielkości floty od argumentów natury ekonomicznej, dotyczących odbudowy zasobów ryb, raport zakłada, że wielkość floty pozostanie niezmienną.

Przełożenie tej koncepcji na działania praktyczne wymagałoby rozważenia dodatkowych społecznych i ekonomicznych czynników, takich jak redukcja nakładu połowowego, restrukturyzacja floty mająca na celu zyski dla społeczeństwa od każdej złowionej tony ryb, zbadanie alternatywnych opcji zatrudnienia dla pracowników sektora rybołówstwa, a także implikacje żywieniowe dla społeczeństwa i inne kwestie ogólnospołeczne.

Mimo ogromnych społecznych i ekonomicznych kosztów przełowienia, debata publiczna na temat przywrócenia zasobów ryb i udostępnienia kwoty inwestycji jest znikoma. Obecna reforma wspólnej polityki rybołówstwa i zmiany w jej mechanizmach finansowania nie dają zbyt wielu obietnic rzeczywistej zmiany status quo, wobec czego wyłania się perspektywa kolejnego dziesięciolecia przełowienia.

Opublikowany dziś raport udowadnia, że odbudowa nadmiernie eksploatowanych zasobów ryb jest opcją, która przyniesie bardzo wymierne zyski, jest osiągalna i niezbędna.

nef (The New Economics Foundation) niezależna organizacja, której celem jest poprawa jakości życia poprzez promocję innowacyjnych rozwiązań, które mają zmienić typowe myślenie o ekonomii, środowisku i problemach społecznych. *„Pracujemy wspólnie stawiając ludzi i planetę na pierwszym miejscu”*

¹ Bieżąca wartość netto (NPV) jest wartością szeregu transakcji w przyszłości, wyrażoną w obecnych kwotach pieniężnych.